

แนวทางการการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 5

Guidelines for Academic Administration of Small School under Nakhon Ratchasima
Primary Educational Service Area Office 5

ศุภกร สายธิปไตย¹, กฤษณก ดวงชาตม² และ ชยากานต์ เรืองสุวรรณ³

Suphakon Saythipachai¹, Kritkanok Duangchatom² and Chayakan Ruangsuan³

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{1,2,3}Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

¹E-mail ; dewit2526@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5254-6416>

²E-mail ; Thekong-123@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-3540-0783>

³E-mail ; chayakan@rmu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5265-401X>

Received 22/03/2023

Revised 27/03/2023

Accepted 05/04/2023

บทคัดย่อ

การบริหารงานวิชาการคือการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดเรียนการสอนเพื่อให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไป อย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัตรอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 และ (2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 การวิจัยกำหนดเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตาม ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

[835]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, กฤษณก ดวงชาตม และ ชยากานต์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawayai Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

ขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ได้ข้อสรุป 4 แนวทาง คือ (2.1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้ทรัพยากรร่วมกันและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน (2.2) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอย่างน้อยปีละครั้ง (2.3) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ร่วมกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กควรส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ร่วมกัน และ (2.4) ด้านการนิเทศการศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการประชุมปรึกษาหารือถึงการวางแผนงานในการนิเทศการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

Academic administration is the management of all kinds of activities related to teaching and learning, and the management of various environments that influence teaching and learning so that teaching and learning proceed smoothly, and it is like a large blood vessel that feeds the heart. The administration is therefore the most important activity of academic work that can make academic work dynamic all the time, affecting the efficiency, effectiveness, and quality of education continuously. Thus, this research aims (1) to study the academic administration of small schools. According to the opinions of the school committee and teachers Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 5. And (2) to study the guidelines for the academic administration of small schools. Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 5 The research is divided into 2 phases: Phase 1 A study of the academic administration of small schools. According to the opinions of the school committee and teachers. The sample group was 111 people. The research tool was a 5-point estimation scale questionnaire. Phase 2 Study the guidelines for academic administration in small schools. The target group is 9 people. The research tool was a structured interview on the recommendations for academic administration in small schools. The research results found that (1) The condition of academic administration of small schools According to the opinions of the school committee and teachers Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 5 The overall level is very high. (2) The results of a study of the guidelines for the academic administration of small schools. According to the

[836]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, ฤกษ์กนก ดวงชาตม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuwan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawayai

Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

[//doi.org/10.14456/iarj.2023.108](https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108)

opinions of the school committee and teachers Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 5 There are four approaches to the conclusion: (2.1) Learning process development There should be a group to exchange knowledge share resources and develop a collaborative learning process. (2.2) Development of internal quality assurance systems and educational standards Training on internal quality assurance and educational standards should be provided at least once a year. (2.3) Cooperation in academic development with other educational institutes and organizations common between small schools Should promote, support, and cooperate in academic development with other educational institutes and organizations together. And (2.4) Educational Supervision The consultation meeting should be encouraged to discuss the guidelines for common education.

keywords: Academic Administration; Small School

บทนำ

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 มุ่งเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมีความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนามุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัยใฝ่รู้มีความรู้ทักษะความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่รับผิดชอบต่อสังคมมีคุณธรรมและจริยธรรมสอดคล้องกับหลักการแผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ที่ว่าการที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการจึงเป็นการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดเรียนการสอนเพื่อให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัตรอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ, 2563)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในนโยบายด้านการศึกษาที่รัฐต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความ

[837]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, ฤกษ์กนก ดวงชาตม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawayai

Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

[//doi.org/10.14456/iarj.2023.108](https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108)

.....
เปลี่ยนแปลงของสังคมโลกรวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ทำให้ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณภาพทางการศึกษาค่อนข้างด้อยกว่าสถานศึกษาอื่น เป็นเพราะโรงเรียนขาดความพร้อมในหลายปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนงบประมาณ ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ทำให้นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กได้รับการศึกษาไม่เท่าเทียมกับสถานศึกษาขนาดอื่นที่จะเข้าถึงการศึกษามีคุณภาพและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล แต่การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาถือเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การศึกษาทางวิชาการเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความรู้เพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ศุภวรรณ สุธัมมา และคณะ, 2564)

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งของคุณภาพและโอกาสของผู้เรียน คือ “โรงเรียนขนาดเล็ก” ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีแนวโน้มทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กออกเป็น กลุ่มโรงเรียนที่มีความจำเป็นคงอยู่ โรงเรียนที่มีการควบรวมโรงเรียน และโรงเรียนที่มีการบริหารโดยชุมชนมีส่วนร่วม โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ ทำให้เกิดปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนที่มากกว่า หรือจ่ายแพงกว่าในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ประสิทธิภาพการสอนลดลง เนื่องจากขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการศึกษา รวมถึงปัญหาโรงเรียนไม่มีผู้บริหาร ขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน ซึ่งครูและผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ได้

จากที่กล่าวมาระบบการศึกษาไทยกำลังประสบปัญหาท้าทายสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวนลดลง และความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นอีกแนวทางในการแก้ปัญหา โรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนมาก ซึ่งต้องให้ความสำคัญ ให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

[838]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, ฤกษ์กนก ดวงชาตม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipchai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuwan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawayai

Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

การทบทวนวรรณกรรม

จันทร์จิรา จุมพลหล้า และคณะ (2557) ได้ศึกษา รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าแนวคิดการปฏิรูปยกระดับโรงเรียนขนาดเล็กด้วยการยุบหรือควบรวมโรงเรียน ตามนโยบายของรัฐที่กำหนดในเรื่องของความคุ้มค่าทางศึกษามีใช้แนวทางแก้ปัญหาที่จะประสบผลสำเร็จทุกรณี ดังนั้นสิ่งที่ควรพิจารณาก่อนที่จะยุบหรือควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กภาครัฐควรให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนว่าต้องการยุบหรือควบรวมโรงเรียนหรือไม่อย่างไร แต่ถ้าโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความพร้อมจัดการศึกษาแล้วคุณภาพของนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร (ดี เก่ง มีความสุข) ชุมชนก็พร้อมที่จะยุบหรือควบรวมเพื่อให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

วิชัย ลาธิ และ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด 2) รูปแบบการบริหารโรงเรียน มี 5 องค์ประกอบ คือ แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ กลไกการดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อาคม ยุพานิชย์ และ สุรางคนา มัณยานนท์ (2565) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2. ปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารขาดการประชุมทำความเข้าใจกับครูเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหลักสูตรส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้กับนักเรียนไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ครูผู้สอนทำการเรียนการสอนโดยยึดหนังสือและโรงเรียนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่ตามลำดับ 3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีการประชุมวางแผนพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำการเรียนการสอนโดยการนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้เพื่อให้เกิดความหลากหลายมากขึ้น และจัดทำระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่ ตามลำดับ

[839]

Citation:

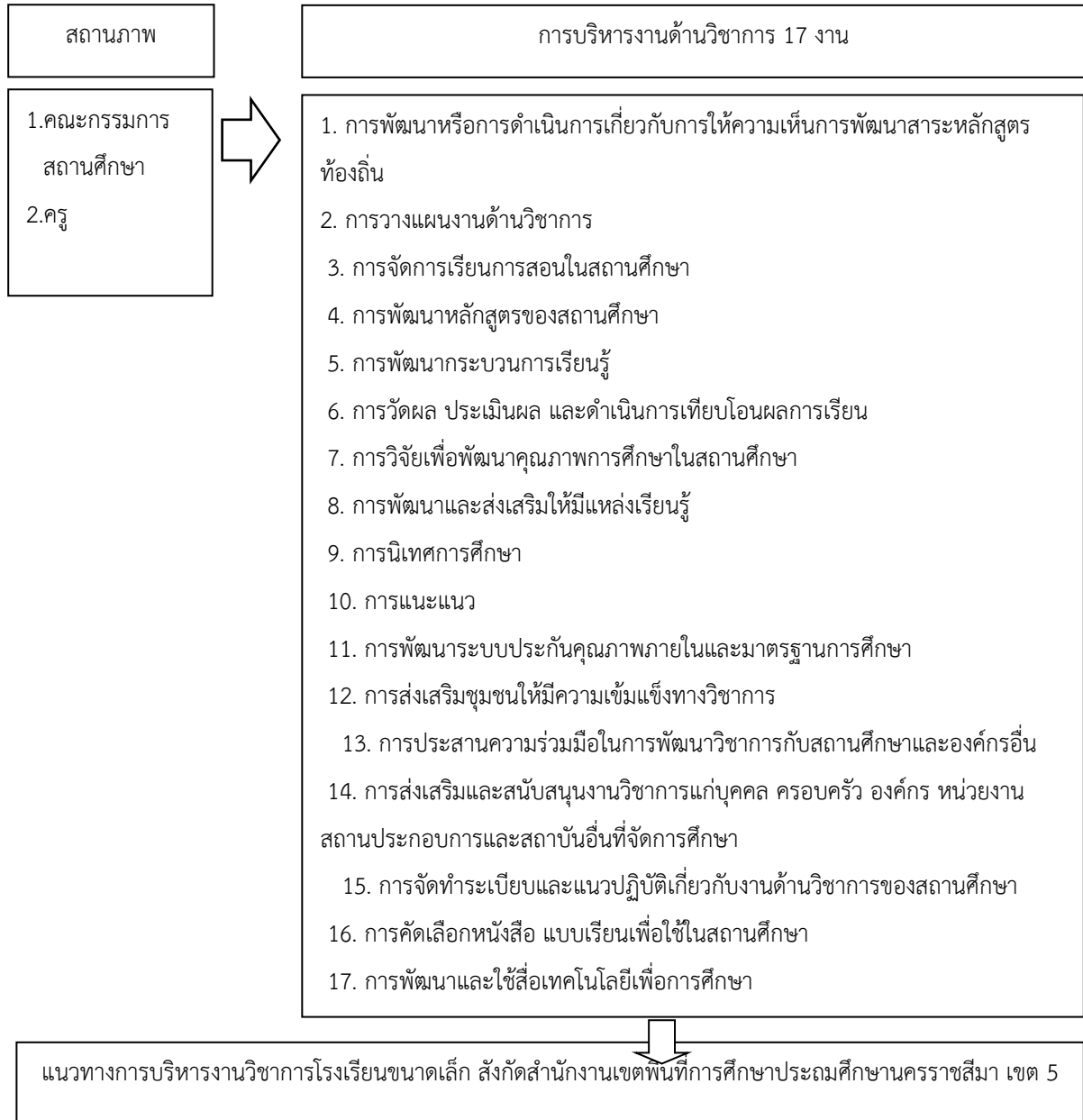

ศุภกร สายธิปไตย, ฤกษ์กนก ดวงชาตม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawayai Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามกฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร คือ ศึกษาจากกลุ่ม คณะกรรมการสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 11 โรงเรียน แบ่งเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 99 คน ครู จำนวน 56 คน ทั้งหมด 155 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ ศึกษาจากกลุ่ม คณะกรรมการสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 11 โรงเรียน แบ่งเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา 77 คน ครู 34 คน ทั้งหมด 111 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ (1) ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ คือ 1) ตำแหน่ง และ 2) ช่วงอายุ และ (2) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก แบบสอบถามของการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

การวิเคราะห์ข้อมูล: (1) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามแล้วกรอกข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (2) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) (3) วิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ (4) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อใช้ในการแปลความหมาย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 9 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา แบ่งออกได้ 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มผู้บริหารการศึกษา 2 คน และ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

[841]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, ฤกษ์กนก ดวงชาตม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuwan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawayai

Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

[//doi.org/10.14456/iarj.2023.108](https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108)

.....

การวิเคราะห์ข้อมูล: วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ และวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
กรรมการสถานศึกษา	69	62.17
ผู้บริหารสถานศึกษา	8	7.20
ครูผู้สอน	34	30.63
รวม	111	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 31 ปี	6	5.40
31-40	20	18.01
41-50	49	44.15
มากกว่า 50 ปี	36	32.44
รวม	111	100.00
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	7.20
ปริญญาตรี	87	78.38
ปริญญาโท	16	14.42
ปริญญาเอก	0	0
รวม	111	100.00

[842]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, ฤกษ์กนก ดวงซาทม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuwan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawyal Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นกรรมการสถานศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 62.17 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 และมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอนจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 30.63 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.01 มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 44.15 และมีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 32.44 ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 78.38 และมีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.42

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปฏิบัติแนวทางการบริหารงานวิชาการ และลำดับ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.17	0.73	มาก	17
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	4.4	0.49	มาก	7
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.36	0.58	มาก	11
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.39	0.56	มาก	9
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.45	0.50	มาก	1
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.21	0.47	มาก	16
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา				
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.42	0.57	มาก	6
9. การนิเทศการศึกษา	4.36	0.59	มาก	12
10. การแนะแนว	4.45	0.55	มาก	4
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.33	0.60	มาก	14
	4.45	0.53	มาก	3
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ				
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	4.34	0.58	มาก	13
	4.45	0.50	มาก	2
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.44	0.58	มาก	8

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.43	0.49	มาก	5
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา				
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.39	0.60	มาก	10
	4.32	0.63	มาก	15
รวม	4.37	0.56	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับปฏิบัติการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.56) โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากระดับมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) 2) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) 3) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.53) 4) การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.55) 5) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.49) 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.57) 7) การวางแผนงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.49) 8) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.58) 9) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) 10) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.60) 11) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) 12) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.59) 13) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.58) 14) การแนะแนว ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.60) 15) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) 16) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.47) 17) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.73)

การวิจัยระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

ในการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมา

เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ของโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลสรุปดังต่อไปนี้ ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียนที่มีการจัดตั้งกลุ่มขึ้นไม่ควรปล่อยให้การตัดสินใจเป็นตามโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง ควรมีการ การรับฟังประสบการณ์และความคิดเห็นของบุคลากรจากโรงเรียนในกลุ่มสมาชิก เพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้บางอย่างก็ใช้ได้เป็นรายกรณี มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันก็สามารถทำได้หลายวิธี เป็นต้นว่าให้บุคลากรศึกษาดูงานร่วมกันแล้วนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มส่งผลให้เกิดการพัฒนาได้เร็วและสร้างเครือข่ายได้มากขึ้น

2. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลสรุปดังต่อไปนี้ บุคลากรควรตระหนักเข้าใจและให้ความสำคัญในเรื่องการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับชนม์ชกรณ วรอินทร์ (2549) ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอย่างน้อยปีละครั้งร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายงานวิชาการ งบประมาณในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาก็สำคัญ ควรมีการจัดงบประมาณในส่วนนี้อย่างเพียงพอ มีเครือข่ายการถ่ายทอดความรู้หรือการให้คำแนะนำระหว่างสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาร่วมกัน มีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวิชาการ จะได้มีแนวคิดและข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้นทั้งจะได้ร่วมกันพัฒนางานได้ดี

3. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลสรุปดังต่อไปนี้ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ร่วมกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการรวมกลุ่ม มีความร่วมมือระหว่างเครือข่ายเป็นเรื่องสำคัญกับโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างมาก เพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็กจะมีความขาดแคลนในหลายๆด้าน ดังนั้นการประสานความร่วมมือจึงขาดไม่ได้เป็นอย่างยิ่ง ควรให้ความสำคัญใน ความสามารถทางด้านวิชาการในสถานศึกษาต่างๆหรือองค์กรอื่น เนื่องมาจากงานวิชาการบางอย่างโรงเรียนขนาดเล็กทำได้ แต่อาจจะได้ไม่ดีเท่าที่ควรจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายเข้าช่วยงานที่ออกมาก็จะสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ควรมีเครือข่ายของแต่ละโรงเรียนอาจไม่เหมือนกันเป็นต้นว่าบางโรงเรียนอาจมีความโดดเด่นด้านวิชาการ บางโรงเรียนอาจโดดเด่นทางด้านลูกเสือ เมื่อประสานความร่วมมือกันก็จะเกิดผลลัพธ์ที่ดีในด้านการเรียนการสอนการศึกษาเป็นอย่างมาก

4. ด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลสรุปดังต่อไปนี้ กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร หลังจากมีการจัดตั้งกลุ่มแล้วนั้น ช่วงแรกๆก็ต้องมีการปรับตัว กันพอสมควร ดังนั้นการนิเทศการศึกษา ก็ต้องอาศัยความตั้งใจและระยะเวลาปรับตัวเป็นส่วนประกอบ ส่งเสริมให้มีการประชุมปรึกษาหารือถึงการวางแผนงานในการนิเทศการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวิชาการก่อนการดำเนินการนิเทศ มีการนำบริบทของหลายๆโรงเรียนมาปรับให้เข้ากัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านที่ดีขึ้นนั้น ต้องมองถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก และต้องอาศัยความอดทนความเสียสละ พอสมควร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการนิเทศการศึกษา ดังนั้นควรจัดให้มีการให้ความรู้ อบรม หรือประชุมชี้แจง บุคลากรทุกฝ่ายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 มีการปฏิบัติโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการ พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 มีผลดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มสมาชิกที่มีการจัดตั้งขึ้น หรือหาเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือให้คำแนะนำระหว่างกันได้

2.2 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอย่างน้อยปีละครั้งร่วมกันในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก

2.3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ควรส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ร่วมกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร นั้น ช่วงแรกๆก็ต้องมีการปรับตัว กันพอสมควร ดังนั้นการนิเทศการศึกษา ก็ต้องอาศัยความตั้งใจและระยะเวลาปรับตัวเป็นส่วนประกอบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 มีประเด็นอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 พบว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นอันดับแรก อันจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดีแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับกันตา พรานป่า (2556) ที่ศึกษาด้านการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ อันดับต่อมาคือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

2. การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียนที่มีการจัดตั้งกลุ่มขึ้นไม่ควรปล่อยให้การตัดสินใจเป็นตามโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง ควรมีการ การรับฟังประสบการณ์และความคิดเห็นของบุคลากรจากโรงเรียนในกลุ่มสมาชิก เพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้บางอย่างก็ใช้ได้เป็นรายกรณี มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันก็สามารถทำได้หลายวิธี เป็นต้นว่าให้บุคลากรศึกษาดูงานร่วมกันแล้วนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มส่งผลให้เกิดการพัฒนาได้เร็วและสร้างเครือข่ายได้มากขึ้น

[847]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, ฤชชนก ดวงชาตม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawayai

Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>

[//doi.org/10.14456/iarj.2023.108](https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108)

2.2 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา บุคลากรควรตระหนักเข้าใจและให้ความสำคัญในเรื่องการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับ ชนม์ชกรณ วรอินทร์ (2549) ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอย่างน้อยปีละครั้งร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายงานวิชาการ งบประมาณในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาก็สำคัญ ควรจะมีการตั้งงบประมาณในส่วนนี้อย่างเพียงพอ มีเครือข่ายการถ่ายทอดความรู้หรือการให้คำแนะนำระหว่างสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาร่วมกัน มีการจัดให้มีผู้รับผิดชอบร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวิชาการ จะได้มีแนวคิดและข้อมูลที่ดีสมบูรณ์มากขึ้นซึ่งจะได้ร่วมกันพัฒนางานได้ดี

2.3 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ร่วมกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการรวมกลุ่ม มีความร่วมมือระหว่างเครือข่ายเป็นเรื่องสำคัญกับโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างมาก เพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็กจะมีความขาดแคลนในหลายๆด้าน ดังนั้นการประสานความร่วมมือจึงขาดไม่ได้เป็นอย่างยิ่ง ควรให้ความสำคัญใน ความสามารถทางด้านวิชาการในสถานศึกษาต่างๆ หรือองค์กรอื่น เนื่องจากงานวิชาการบางอย่างโรงเรียนขนาดเล็กทำได้ แต่อาจจะได้ไม่ดีเท่าที่ควรจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายเข้าช่วยงานที่ออกมา ก็จะสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ควรมีเครือข่ายของแต่ละโรงเรียนอาจไม่เหมือนกันเป็นต้นว่าบางโรงเรียนอาจมีความโดดเด่นด้านวิชาการ บางโรงเรียนอาจโดดเด่นทางด้านลูกเสือ เมื่อประสานความร่วมมือกันก็จะเกิดผลลัพธ์ที่ดีในด้านการเรียนการสอนการศึกษาเป็นอย่างมาก

2.4 การนิเทศการศึกษา กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร หลังจากมีการจัดตั้งกลุ่มแล้วนั้น ช่วงแรกๆก็ต้องมีการปรับตัว กันพอสมควร ดังนั้นการนิเทศการศึกษา ก็ต้องอาศัยความตั้งใจและระยะเวลาปรับตัวเป็นส่วนประกอบ ส่งเสริมให้มีการประชุมปรึกษาหารือถึงการวางแผนงานในการนิเทศการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวิชาการก่อนการดำเนินการนิเทศ มีการนำบริบทของหลายๆโรงเรียนมาปรับให้เข้ากัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านที่ดีขึ้นนั้น ต้องมองถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก และต้องอาศัยความอดทนความเสียสละพอสมควร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการนิเทศการศึกษา ดังนั้นควรจัดให้มีการให้ความรู้ อบรม หรือประชุมชี้แจง บุคลากรทุกฝ่ายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เพียง สี่อันดับแรกได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมา คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นและการนิเทศการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสำคัญกับงานด้านดังกล่าวให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผู้เรียนในด้านต่างๆ หากมีการบริหารงานวิชาการแบบมีการรวมกลุ่มเครือข่ายงานวิชาการให้มากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ในกรณีที่มีการรวมกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560. กรุงเทพฯ:กระทรวงศึกษาธิการ.
- กันตา พรานป่า. (2556). การพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์การบริหารจัดการการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทร์จิรา จุมพลหล้า และคณะ. (2557). รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ชนม์ชกรณ วรอินทร์. (2549). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การประเมินแบบเสริมพลัง. ปรินซ์นิพนธ์ สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ และคณะ. (2563). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 7(2), 314-325.

.....
วิชัย ลาธิ และ สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์. *วารสารร้อยแก่นสาร*, 6(12), 85-100.

ศุภวรรณ สุธัมมา และคณะ. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4(2), 153-166.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *พัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน*. Retrieved on January 12, 2023, from:

<https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=index>

อาคม ยุพานิชย์ และ สุรางคณา มัณยานนท์ (2565). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 2(1), 137-150.

[850]

Citation:

ศุภกร สายธิปไตย, กฤษณก ดวงชาตอม และ ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3 (2), 835-850

Saythipachai, S., Duangchatom, K., & Ruangsuwan, D., (2023). The Using of the Management of Water Resources in the Responsibility for Seawyal Operation and Maintenance Project Regional Irrigation Office 6. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (2), 835-850; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.108>